

Тільки комплексне переосмислення економічно-правових аспектів фінансової діяльності місцевого самоврядування може дати ефект при застосуванні вдосконаленої системи місцевого оподаткування.

Що стосується саме місцевої податкової системи, то з 1993 р., коли було затверджено Декрет Кабінету Міністрів України "Про місцеві податки і збори", досі не прийнято відповідного Закону. У Верховній Раді точаться суперечки навколо наданих проектів, але конструктивних рішень поки що немає.

На нашу думку, майже всі проекти Закону "Про місцеві податки і збори" не позбавлені серйозних вад. В них механічно пропонується відмінити інструменти, які вже виявили свою неефективність, а замість них ввести нові, перелік яких досить широкий – від шкільного податку (на потреби освіти) до податку з гастрольної діяльності. Однак такі нововведення не змінять суті. Власні податкові доходи місцевих бюджетів все одно не будуть перебільшувати певного рівня (8-10%). В той же час у більшості розвинутих країн власні податкові доходи складають не менше 1/3 загальних доходів бюджетів. Фактично з прийняттям Закону "Про місцеві податки і збори" фінансова самостійність місцевого самоврядування залишається досить низькою.

Тому в місцевій податковій системі необхідно передбачити 1 - 2 джерела, які б дійсно виконували фіскальну функцію. До таких джерел ми відносимо, перш за все, ще не введений податок на нерухоме майно. За своєю суттю це саме місцевий податок, який дозволить місцевим органам не лише стабільно отримувати доходи, але й вирішувати низку питань місцевого значення, пов'язаних з комунальним господарством.

По-друге, необхідно закріпити за місцевою податковою системою такі важелі, які є зараз місцевими фактично, але не юридично. Це стосується плати за землю та податку з власників транспортних засобів. Такі дії нададуть стабільності місцевому самоврядуванню.

Вирішивши питання наповнення бюджетів, необхідно звернути увагу і на дію регулюючої функції. У підпорядкуванні місцевої влади необхідно надати екологічні важелі.

Як бачимо, удосконалення місцевого оподаткування не обмежується лише податковими відносинами, а повинно торкнутися бюджетних відносин, а також відносин між центром і регіонами.

Надійшла до редколегії 18.02.2000

О.М. Литвинов

ПОНЯТТЯ, ЗМІСТ ТА ЗНАЧЕННЯ КООРДИНАЦІЇ ДІЙ СУБ'ЄКТІВ ПРОФІЛАКТИКИ ЗЛОЧИНІВ

Координація – це, як відомо, узгодження, приведення у відповідність, встановлення взаємозв'язку між діями, поняттями, рухами тощо. В юридичній літературі термін «координація» використовується тоді, коли мова йде про взаємо-

узгоджену спільність діяльності різних органів та установ, які беруть участь у боротьбі зі злочинністю та іншими правопорушеннями [1].

Координація обумовлена складністю та різносторонністю процесу управління профілактикою злочинності. Цілі та завдання, види діяльності вимагають необхідність використання відносин координації. Вони мають місце між суб'єктами профілактичної діяльності, які не підпорядковані один одному. Кожен з них самостійно обирає тактику дій, котра скерована єдиною стратегічною метою – протидія злочинності.

Головною метою координації є сприяння узгодженню дій компонентів системи профілактики злочинів для скорішого та найбільш правильного вирішення завдань з найменшою затратою сил, засобів та матеріальних цінностей. Координація здійснюється лише в межах спільних для всіх суб'єктів профілактики злочинів цілей та завдань протидії злочинності. Специфічні обов'язки кожного правоохоронного органа чи іншої установи, які відносяться до виключної компетенції, координації не підлягають, тобто узгоджуються дії різних органів та установ, а не функціональні обов'язки.

Отже, координація дій суб'єктів профілактики злочинів – це узгодження дій тактично самостійних суб'єктів системи профілактики злочинів за різними елементами діяльності при наявності рівноправних зв'язків між суб'єктами, спільної стратегічної мети діяльності, яка впроваджується для підвищення ефективності протидії злочинності.

В юридичній літературі термін «координація» часто замінюють терміном «узгодження», який в українській мові означає «надання відповідності до чого-небудь, єдності з чим-небудь, погодження, координація» [2, с.259]. Аналізуючи законодавство можливо зробити висновок, що термін «узгодження» використовується, коли йдеться про узгодження спільних дій правоохоронних органів, яке проводить Прокуратура України. Термін «координація» використовується, коли йдеться про Координаційний комітет по боротьбі з корупцією і організованою злочинністю при Президенті України, який, на наш погляд, своєю координуючою діяльністю охоплює не лише боротьбу з корупцією та іншими проявами організованої злочинності, а й протидію та попередження злочинності незалежно від форм та видів, які впроваджують різні державні органи і громадські установи [3].

Термін «координація» за змістом схожий з терміном «взаємодія», який в українській мові означає співдію, взаємний зв'язок між предметами у дії, а також погоджена дія між ними [2, с.623-624].

Ці терміни розрізняються тим, що під час координації одна сторона організовує ці відносини, а інша лише виконує умови відносин. Під час взаємодії обидві сторони зобов'язані організувати відносини, бо небажання одного з учасників припиняє існування цих відносин. У кожному конкретному випадку одна чи друга сторона відносин бере на себе функцію організації відносин. Під час координації перша сторона – організатор, виступає як керуючий компонент системи, тобто є

суб'єктом управління, а інша сторона – керованим компонентом, тобто об'єктом управління, якому немає потреби нести організаторський тягар.

Координацію слід відрізнити від субординації. Субординація – це вертикальні відносини підпорядкованості. Вони мають місце в процесі управління єдиним об'єктом, коли на суб'єкт управління покладають функції розпорядливості, а на об'єкт – виконання приписів. Вищі органи управління визначають зміст та спрямованість діяльності підпорядкованих суб'єктів для досягнення єдиної мети [4, с.205].

Підкреслимо, що відносини координації мають місце між суб'єктами управлінської діяльності, які не підпорядковані один одному і є виявленням самостійності суб'єктів, змiстом є узгодження дій для виконання спільних завдань. Координація сприяє утворенню єдиного фронту боротьби зі злочинністю, що є необхідною умовою успіху в цій справі. Значення координації дій суб'єктів профілактики злочинів полягає в тому, що вона дозволяє об'єднати їх зусилля у боротьбі зі злочинністю.

Надійшла до редколегії 16.01.2000

Список літератури:

1. Лунев Л.Е. Теоретические проблемы государственного управления. М., 1974. Голіна В.В. Попередження злочинності: Конспект лекцій. 1994; Звирбуль В.И. Понятие координации//Прокурорский надзор в СССР/Под ред. Талкина Б.А. М., 1982; Маркелов Т.Л. Координация деятельности правоохранительных органов по предупреждению преступлений и иных правонарушений//Взаимодействие органов прокуратуры с Советами народных депутатов, и иными государственными органами, общественными организациями и трудовыми коллективами в предупреждении преступлений. М., 1983. 2. Новий тлумачний словник української мови: У 4 т. Уклад. В. Яременко, О. Сліпушко. К., 1998. Т 1. 3. Закон України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю»//Відомості Верховної Ради України. 1993. №35. Ст.358. 4. Козлов Ю.М., Фролов Е.С. Научная организация управления и право. М., 1986.

О.В. Пчолкіна

ПИТАННЯ КЛАСИФІКАЦІЇ СЛІДЧИХ СИТУАЦІЙ

Проблема слідчих ситуацій у даний час набуває особливої актуальності у зв'язку з тим, що її чітке визначення створює можливості для конкретизації тих організаційних і слідчих дій, які забезпечують найбільшу ефективність розслідування. Розвиток, як і тенденції до формування визначень слідчої ситуації і її змістовної сторони, дозволяють виявити в них аспекти, що відрізняють їх розуміння та інтерпретацію різноманітними авторами.

Поняття слідчої ситуації знайшло своє відображення у роботах Р.С. Белкіна, В.К.Гавло, І.Ф. Герасімова, Л.Я. Драпкіна, О.М. Колесниченка, В.О. Коновалової, В.Г.Танасевича та ін. [1 - 6].

Перше визначення поняття слідчої ситуації було сформульовано О.М. Колесниченком, як "визначене положення в розслідуванні злочинів, що характеризується наявністю тих або інших доказів та інформаційного